

«Un gran crit indi d'alerta»

Sebastià Bennasar / *Bearn*

Arribo quasi amb un any de retard a la lectura de *Diari del tot verídic d'un indi a mitja jornada*, del Sherman Alexie (en traducció de Yannick Garcia i editat per edicions de 1984) i a l'immens plaer d'haver-ho fet se li ha de sumar la ràbia de no haver-ho fet abans i, per tant, no haver-vos pogut dir abans això: Deixeu tot el que estigueu fent i sortiu corrents a buscar aquest llibre. És dels que canvien la vida.

Incomprensiblement, el trobem a les prestatgeries de literatura juvenil de les llibreries del país. Ep, i està bé que hi sigui perquè és molt important que els joves llegeixin aquesta mena de llibres. Però també ho és, per descomptat, que els adults el llegeixin en massa. És un llibre que

haurien de recomanar tots els llibreters i que hauria de ser als aparadors de les botigues. En primer lloc perquè els llibres no caduquen. En segon lloc perquè els llibres bons no caduquen mai. En tercer lloc perquè necessitem llibres així i perquè necessitem lectors que llegeixin llibres així.

Per si no us ha convençut l'entusiasta elogi (mode fan on) anem a les raons objectives i a explicar una mica què és tot això del *Diari del tot verídic d'un indi a mitja jornada* i per què entusiasma als lectors. Es tracta de la història de l'Arnold Spirit (conegut per tothom com a Junior) que viu a la reserva índia d'Spokane. Té catorze anys, un problema d'hydrocefàlia de naixement, un pare alcohòlic, una germana tancada en un soterrani, una àvia sàvia i una mare frustrada. Un millor amic. És pobre, molt pobre. Li agrada dibuixar còmics i juga relativament bé a bàsquet. I un dia pren una decisió: anar a estudiar a Reardan, a 35 quilòmetres de distància. Un poble blanc. La qual cosa fa que els seus el titllin de traïdor i que a Reardan hagi de conviure i vèncer el rebuig dels blancs. I això implica la pèrdua del seu millor amic. Després, la mort que tot ho embolcalla, es farà ben present al seu entorn. Fins aquí l'argument sense intentar desvetllar res de fonamental.

De totes maneres, els arguments no són fonamentals, el que és clau és que algú els sàpiga escriure i Sherman Alexie (1966) ha creat un personatge -suposo que basat en la seva pròpia biografia- del tot sensacional. Arnold Spirit no pot ser una invenció literària, és quelcom molt més potent. Les frases curtes, els capítols ben trenats, els dibuixos intercalats al mig del llibre i la brutalitat de la història fan la resta. Aquest llibre són molts llibres a la vegada i hi planen temes com el racisme, la violència, l'alcoholisme, l'amistat, l'amor de la família i la superació, el desig de superació. Llegir aquest llibre fa mal a l'ànima perquè ens confirma que en el fons tots nosaltres som uns privilegiats. I això, adonar-nos de la sort que tenim, ja és una de les primeres grans reflexions que s'obren amb una obra ben escrita que ens apropa una realitat llunyana però que, en realitat, tenim a tocar. Una lectura imprescindible.